

zaaknummer 2011 T 307

31 oktober 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op
verblijvende in

hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.A. Thijssen te Rotterdam,

tegen:

wijlen
overleden in
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de
Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes.

1. De procedure

Het klaagschrift is bij Meldpunt voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk, rechtsopvolger van het bureau van Hulp en Recht (hierna: Meldpunt), ingekomen op 18 juli 2011. Op 29 augustus 2011 is bij het Meldpunt een verweerschrift ontvangen van , provinciaal overste van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes.

Op 2 september 2011 is bij het Meldpunt ingekomen een brief d.d. 30 augustus 2011 van klager, mede ondertekend door , manager bij met het verzoek de klacht bij voorrang te behandelen in verband met de voortgang van de therapie van klager.

Op 31 oktober 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de ondcraan dit advies te noemen leden.

Klager is buiten zijn wil niet ter zitting verschenen. Hij had van de directie van geen toestemming gekregen om de zitting bij te wonen. Zijn verzoek om in te worden gehoord is door de voorzitter van de Klachtencommissie in afwachting van het verloop van de zitting van 31 oktober 2011 aangehouden.

De juridisch adviseur van klager is ter zitting verschenen en heeft het standpunt van klager toegelicht. Namens de Congregatie zijn verschenen overste _____ alsmede _____, plaatsvervangend provinciaal overste.

2. De klacht

2.1. Klager was ongeveer dertien jaar oud toen hij in 1973 in het jongensinternaat _____ in _____ terechtkwam. Zijn vader was in die tijd ernstig ziek en overleed in 1974. Aangeklaagde was in de periode dat klager op _____ zat directeur van het internaat dat onder verantwoordelijkheid van de Broeders van Dongen viel. De Broeders van Dongen behoorden tot de Congregatie van Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes.

Klager had bij aankomst de verwachting een opleiding te gaan volgen maar kwam bedrogen uit. Hij moest elke dag met enkele andere jongens op pad om onder leiding van de boswachter werkzaamheden in het bos te verrichten.

Aanvankelijk sliep klager met de andere jongens op een slaapzaal. In die slaapzaal en ook op andere plaatsen op het terrein van _____ is klager meerdere malen seksueel misbruikt door aangeklaagde.

2.2. Het misbruik vond aanvankelijk plaats in de wasruimte en in de slaapzaal. Aangeklaagde kwam bij het tandenpoetsen onprettig dicht tegen de rug van klager staan en betastte hem. Klager ervoer dit als vervelend en intimiderend.

In de slaapzaal kwam aangeklaagde regelmatig op de rand van klagers bed zitten. Daar betastte hij klager onzedelijk. Later liet aangeklaagde klager bij zich komen op zijn kamer in _____

_____ of in de schuur waar films werden gedraaid. Aangeklaagde betastte dan het geslachtsdeel van klager en er was dan ook sprake van ontuchtige handelingen. Klager werd ook gedwongen ontuchtige handelingen bij aangeklaagde uit te voeren zoals het betasten en bevoelen van diens geslachtsdeel. Klager is minimaal vijf keer door aangeklaagde verkracht.

Klager was erg bang voor aangeklaagde. Aangeklaagde was een forse statige man en directeur van de instelling.

Toen klagers vader was overleden zei aangeklaagde dat klager nu hem, aangeklaagde, als zijn vader moest beschouwen. Op een gegeven moment is klager toch gaan tegenstribbelen. Hij mocht toen niet meer op de slaapzaal slapen.

2.3. Klager heeft tot 2006 met niemand over het misbruik gesproken. Hij schaamde zich en dacht dat het zijn eigen schuld was dat dit hem overkwam.

2.4. Het misbruik heeft grote invloed gehad op het leven van klager. Als gevolg van de gebeurtenissen is hij al vroeg alcohol gaan drinken en daarmee gaan experimenteren. Hij heeft in de moeilijke momenten van zijn leven steeds troost gezocht in de alcohol en dit leidde meestal tot veel en soms excessief alcoholmisbruik.

In januari 2006 heeft klager voor het eerst gepraat over het seksueel misbruik in zijn jeugd. In augustus van hetzelfde jaar heeft hij onder invloed van alcohol twee geestelijken overvallen en

mishandeld. Hij is daarvoor veroordeeld en kwam terecht in _____ waar hij in therapie is voor het verwerken van het seksueel misbruik in zijn jeugd en voor zijn alcoholproblematiek.

2.5. Klager wil met de indiening van zijn klacht bereiken dat zijn klacht en het verdriet dat hij heeft geleden voor wat hem is aangedaan door de kerk worden erkend. Daarnaast wil hij aanspraak maken op een financiële genoegdoening.

Tevens wil hij een bijdrage leveren aan het bespreekbaar maken van seksueel misbruik binnen de kerk en vernemen welke maatregelen de kerk gaat treffen om herhaling te voorkomen.

Hij verzoekt de Klachtencommissie om de door hem overgelegde verklaring van _____ van 31 mei 2011, die eveneens slachtoffer is geweest van seksueel misbruik door aangeklaagde, als steunbewijs te laten meewegen bij de beoordeling van zijn klacht.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. _____ heeft in zijn verweerschrift gesteld dat hij onderzoek heeft gedaan en geen aanwijzingen heeft gevonden voor een mogelijk misbruik door aangeklaagde en dat het gestelde misbruik in wasruimte en slaapzaal hem, gezien de omstandigheden en de functie van aangeklaagde, vreemd voorkomt. Hij heeft aangeklaagde zelf gekend.

_____ heeft klager in _____ bezocht en daar een gesprek met hem gehad. Ter zitting heeft _____, daarnaar gevraagd, aangegeven dat, nu er sprake is van een tweede klacht tegen aangeklaagde, hij moet aannemen dat het is gebeurd.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn bijna veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt in de eerste plaats door het gedetailleerde verhaal van klager. Daarnaast blijkt uit de inhoud van de door klager overgelegde schriftelijke verklaring van _____ die zelf ook een klacht tegen aangeklaagde bij het Meldpunt heeft ingediend, dat klager niet het enige slachtoffer van aangeklaagde is geweest. Weliswaar speelde het misbruik van _____ in een andere periode (1965/'66) tijdens zijn verblijf op _____ maar dit doet niet af aan de aan die verklaring te ontnemen bewijskracht.

Nu de Klachtencommissie tot de bovenstaande overtuiging is gekomen, acht zij het horen van klager voor het uitbrengen van het advies niet nodig.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas dertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de congregatie zal klager voor het verkrijgen van schadevergoeding zich dienen te wenden tot de Compensatiecommissie..

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de overste van de Congregatie van de Broeders van O.L.Vrouwe van Lourdes de klacht gegrond te verklaren en namens de Congregatie zijn excuses aan te bieden.

Dit advies is mondeling uitgesproken op 31 oktober 2011 en op schrift gesteld op 24 november 2011 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, prof. dr. H.B.M. van der Wiel en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de overste van de Congregatie van de Broeders van O.L.Vrouwe van Lourdes en aan klager gezonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de overste.